Opakovací parťák

Využití Tinybotů pro rozvoj myšlení žáků
v kterémkoliv předmětu

tiny.school/metodiky

Vypracovala: Anna Rosová
Konzultantka: Eva Nečasová
Jazyková korektura: Anna Rosová
Poslední aktualizace: 09/2026
Verze: 02

Tato metodika slouží jako podpůrný materiál pro využívání aplikace Tiny od AI dětem.

Využití Tinybotů pro rozvoj myšlení

Slovo úvodem

Cílem smysluplného zapojení generativní AI (GenAI) do výuky je využívat chatboty jako průvodce myšlením a učením žáků. Nejde o to, aby chatbot poskytoval hotové odpovědi, ale aby žáky vedl k přemýšlení, kladení otázek, hledání souvislostí a formulování argumentů. Proto jsme vytvořili koncept tzv. Tinybotů. Tato metodika vás krok za krokem provede tím, jak s pomocí aplikace Tiny didakticky uchopit chatboty tak, aby skutečně podporovaly rozvoj a myšlení žáků. Přejeme mnoho úspěchů!

Aktivity v této metodice vyžadují registraci v AI aplikaci Tiny, vyvíjené neziskovou organizací AI dětem.
Prosíme, registrujte se v aplikaci. Pokud potřebujete pomoci, připravili jsme pro vás návody ve formě videí.

teacher.tiny.school

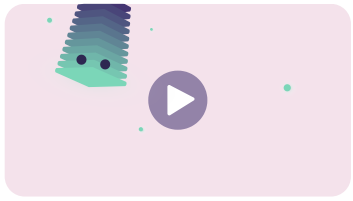

Jak se registrovat do Tiny

Registrace do aplikace Tiny je velmi jednoduchá. Připravili jsme pro vás dva návody ve formě videa:
+ registrace pedagoga: tiny.school/navod-registrace-pedagog
+ žákovská registrace: tiny.school/navod-registrace-zak

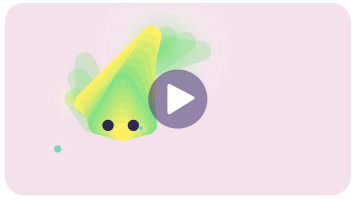

Jak pracovat s Tiny

V krátkém videu vám naše CEO Katka ukáže, jak vytvořit třídu v Tiny, spustit lekci s Tinyboty a seznámí vás se základními funkcionalitami aplikace.
Video najdete zde: tiny.school/jak-pracovat-s-tiny

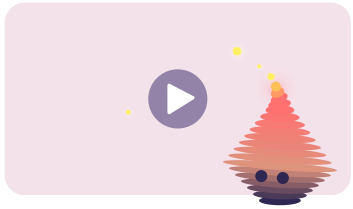

Jak vytvořit lekci v Tiny

V krátkém videu vám naše CEO Katka ukáže 3 možnosti, jak vytvořit lekci v Tiny.
Video najdete zde: tiny.school/jak-vytvorit-lekci-v-tiny

Pozn.: Genderová rovnost je pro AI dětem klíčová, ale pro zestručnění využíváme v našich metodikách formulace v mužském rodě.

Tento materiál vznikl jako podpůrný materiál aplikace
a podléhá licenci Creative Commons 4.0 – Mezinárodní.

Opakovací parťák

Chatbot „Opakovací parťák“ slouží jako průvodce opakováním učiva. Nevede dlouhé výklady ani nedává hotové odpovědi, ale pomáhá žákovi vybavovat si informace, spojovat souvislosti a postupně upevňovat znalosti pomocí krátkých otázek a navazující zpětné vazby. Pracuje od jednodušších úloh ke složitějším, průběžně zjišťuje, co už žák zvládá a co ještě potřebuje procvičit. Na chyby nereaguje pouze označením správné odpovědi, ale využívá je jako příležitost k dalším otázkám, krátkému vysvětlení nebo návratu k obtížnějším částem učiva. Cílem je, aby si žák znalosti aktivně vybavoval a postupně je upevňoval, nikoli pouze pasivně přijímal správná řešení.

Na rozdíl od Testovacího chatbota není jeho cílem žáka hodnotit nebo známkovat. Jeho úkolem je pomáhat při učení – vracet se k chybám, vysvětlovat a podporovat vybavování informací. Testovací chatbot naopak znalosti hlavně ověřuje a chyby spíše zaznamenává.

Opakovací parťák v kostce

+ vede dialog a pomáhá při učení,
+ ptá se postupně od jednoduššího ke složitějšímu,
+ vrací se k chybám,
+ vhodný pro opakování a upevňování učiva,
+ není určený pro známkování.

Kdy funguje nejlépe

Chatbot dobře funguje zejména v situacích, kdy potřebujeme vést žáka od jednodušších pojmů a otázek ke složitějším souvislostem, aktivně ho zapojovat do přemýšlení a postupně rozdělovat větší téma na menší, lépe uchopitelné části. Zároveň umožňuje průběžně ověřovat, zda žák látce skutečně rozumí, a podle potřeby se vracet k méně zvládnutým oblastem.

K čemu je chatbot vhodný

+ opakování probraného učiva,
+ upevňování pojmů a vztahů,
+ procvičování slovní zásoby,
+ přípravu před testem,
+ ověřování, co si žák skutečně pamatuje,
+ návrat k chybám a jejich opravu,
+ samostatnou domácí přípravu.

K čemu naopak vhodný není

+ pro známkování,
+ pro ostré ověřování znalostí,
+ pro situace, kdy chceme pouze rychlé vyhodnocení správně × špatně.

V takových případech je vhodnější použít Testovací chatbot, jehož hlavním cílem je ověřování znalostí pomocí úloh a závěrečného vyhodnocení.

Jak Opakovací parťák pracuje

Opakovací parťák nefunguje jako klasické zkoušení, ale jako vedené opakování formou dialogu. Pokládá krátké navazující otázky, reaguje na odpovědi žáka a průběžně přizpůsobuje obtížnost podle toho, jak se žákovi daří. Pokud narazí na chybu nebo nejistotu, vrací se k ní, pomáhá ji překonat a průběžně shrnuje, co už žák zvládá. Zároveň vede žáka k tomu, aby své odpovědi formuloval vlastními slovy, místo pouhého opakování naučených informací.

Typická aktivita začíná několika diagnostickými otázkami, které pomohou odhadnout úroveň znalostí žáka. Následuje série krátkých navazujících otázek doplněná průběžnými shrnutími a podle potřeby návraty k problematickým místům. Na závěr chatbot shrne, co žák zvládl, upozorní na oblasti, které je vhodné ještě procvičit,
a může doporučit, na co se při dalším opakování zaměřit.

Tento materiál vznikl jako podpůrný materiál aplikace
a podléhá licenci Creative Commons 4.0 — Mezinárodní.

Na co si dát pozor

Opakovací parťák není vhodný pro dlouhé výklady nové látky ani pro situace, kdy žák pouze opisuje hotové odpovědi bez vlastního přemýšlení. Vyhněte se také příliš složitým a nejasně formulovaným zadáním. Největší přínos má tehdy, když je předem jasně určené téma, žák už se s danou látkou setkal a učitel stanoví konkrétní cíl aktivity, případně i kritéria, podle kterých bude možné poznat, zda žák učivu skutečně porozuměl. Důležité je také připomínat, že chatbot může chybovat a že žáci mají nad odpověďmi přemýšlet kriticky.

Doporučené navazující aktivity

Aby práce s Tinybotem nebyla jen izolovanou aktivitou, ale smysluplnou součástí dosažení výukového cíle, doporučujeme promyslet navazující zadání. Pár jsme jich pro vás připravili:

+ krátká reflexe nebo krátký test,
+ společné shrnutí,
+ práce ve dvojicích,
+ tvorba vlastních otázek,
+ vysvětlení látky spolužákovi.

Jak zadávat aktivitu do Tiny

Pro maximálně relevantní výsledky doporučujeme zadat do systémového promptu v Tiny následující informace:

+ téma (obecně, ale lze také zadat např. seznam pojmů, jejichž znalost u žáka ověřujeme),
+ věk nebo úroveň žáků,
+ délku aktivity,
+ očekávaný výstup / cíl aktivity.

Ukázka vhodného zadání

„Veď opakování se žákem 8. třídy na téma státy a hlavní města střední Evropy. Zaměř se na propojení názvu státu, hlavního města a jeho polohy na mapě. Vyhni se dlouhým výkladům, otázkám mimo střední Evropu a čistému zkoušení bez podpory."

Nevhodné zadání

„Veď se žákem opakování ze zeměpisu na téma Evropa."

Konkrétní ukázky zadání

Český jazyk

Téma: Shoda přísudku s podmětem – podmět několikanásobný | **Věk:** 11 let | **Délka:** 10 minut

Cíl: Žák správně určuje koncovky přísudku u několikanásobného podmětu a vysvětlí pravidlo vlastními slovy.

Do chatbota zadejte prompt:
Veď opakování se žákem 6. třídy na téma shoda přísudku s podmětem u několikanásobného podmětu (rod mužský životný × neživotný, ženský, střední). Zaměř se na případy, kdy se rozhoduje mezi i/y podle rodu (např. „psi a kočky běželi/běžely") a také na podměty středního rodu s koncovkou -a. Postupuj od jednoduchých vět ke složitějším a vracej se k chybám. Zaměř se na pravidlo přednosti rodu mužského životného, vysvětlení vlastními slovy. Vyhni se výjimkám a složitým konstrukcím, dlouhému výkladu.

Anglický jazyk

Téma: Past Simple vs Present Perfect | **Věk:** 7. třída / úroveň A2 | **Délka:** 10 minut

Cíl: Žák správně použije Past Simple a Present Perfect v pěti větách a zdůvodní volbu času.

Do chatbota zadejte prompt:
Veď opakování pomocí krátkých vět a situací. Začni jednoduchými příklady („I ____ (visit) London last year"), postupně přidávej kontext („I ____ never ____ (see) this film"). Po každé odpovědi se zeptej „Why?" a nech žáka vysvětlit volbu času. Na závěr nech žáka vytvořit 3 vlastní věty z běžného života. Zaměř se na vysvětlení volby času, kontext vět, aktivní tvorbu. Vyhni se dlouhým gramatickým výkladům, izolovaným větám bez kontextu.

Tento materiál vznikl jako podpůrný materiál aplikace a podléhá licenci Creative Commons 4.0 – Mezinárodní.

Dějepis

Téma: Řecko-perské války | **Věk:** 7. třída | **Délka:** 10 minut

Cíl: Žák popíše příčiny a průběh řecko-perských válek a vysvětlí význam alespoň jedné bitvy na konkrétním příkladu.

Do chatbota zadejte prompt:
Veď opakování formou krátkých navazujících otázek. Začni základní orientací („Kdo proti sobě bojoval?“ „Proč ke konfliktu došlo?“), poté přejdi k průběhu válek a klíčovým bitvám (Marathón, Thermopyly, Salamína). Ptej se na konkrétní situace („Jakou roli sehráli Sparťané v bitvě u Thermopyl?“ nebo „Co rozhodlo bitvu u Salamíny?“). Pokud žák chybuje, vrať se k jednodušší otázce a nech ho odpověď opravit vlastními slovy. Na závěr nech žáka shrnout, proč byly tyto války důležité pro další vývoj Řecka. Zaměř se na příčiny a důsledky, konkrétní události, vysvětlení vlastními slovy. Vyhni se pouhému vyjmenování bitev bez souvislostí, dlouhým výkladům.

Zeměpis

Téma: Podnebné pásy Země | **Věk:** 7. třída | **Délka:** 10 minut

Cíl: Žák rozliší jednotlivé podnebné pásy a přiřadí k nim alespoň dva typické znaky.

Do chatbota zadejte prompt:
Veď opakování pomocí krátkých otázek. Začni základní orientací („Které podnebné pásy znáš?“), poté přecházej k jejich charakteristikám (teplota, srážky, vegetace). Ptej se na konkrétní příklady („Kde bys našel tropický pás?“ „Jaké je tam počasí?“). Pokud žák chybuje, vrať se k jednodušší otázce a nech ho odpověď opravit. Na závěr nech žáka shrnout rozdíl mezi dvěma vybranými pásy. Zaměř se na porozumění rozdílům, konkrétní příklady, vysvětlení vlastními slovy. Vyhni se pouhému výčtu názvů, izolovaným definicím.

Mediální výchova

Téma: Dezinformace a ověřování zdrojů | **Věk:** 8. třída | **Délka:** 10 minut

Cíl: Žák rozliší důvěryhodný a nedůvěryhodný zdroj a uvede alespoň dva znaky, podle kterých se rozhodoval.

Do chatbota zadejte prompt:
Veď opakování formou krátkých situací a otázek. Předkládej jednoduché příklady zpráv (např. titulek, krátký text) a ptej se, zda jsou důvěryhodné. Postupně přidávej složitější příklady a nech žáka vysvětlovat své rozhodnutí. Pokud odpoví nesprávně, vrať se k jednoduššímu příkladu a nech ho opravit odpověď vlastními slovy. Na závěr ho požádej o shrnutí, jak pozná nedůvěryhodný zdroj. Zaměř se na konkrétní znaky důvěryhodnosti, vysvětlení vlastními slovy, práci s chybou. Vyhni se pouhému sdělení správné odpovědi, dlouhým výkladům.

Informatika

Téma: Jak funguje internet (server, klient, data) | **Věk:** 13–14 let | **Délka:** 10 minut

Cíl: Žák vysvětlí základní princip fungování internetu a popíše roli serveru a klienta na konkrétním příkladu.

Do chatbota zadejte prompt:
Veď opakování formou krátkých navazujících otázek. Začni tím, co si žák představí pod pojmem internet, poté přejdi k situaci „otevření webové stránky“ a nech žáka krok za krokem popsat, co se děje. Postupně zapojuj pojmy server, klient a přenos dat. Pokud žák chybuje, vrať se k jednodušší situaci (např. posílání zprávy) a nech ho vysvětlení opravit vlastními slovy. Na závěr nech žáka shrnout celý proces jednou větou. Zaměř se na vysvětlení vlastními slovy, propojení pojmů do procesu, práci s chybou. Vyhni se technickým detailům bez kontextu, dlouhému výkladu bez zapojení žáka.

Tento materiál vznikl jako podpůrný materiál aplikace a podléhá licenci Creative Commons 4.0 – Mezinárodní.

Další Tinyboti

V Tiny najdete jedenáct chatbotů, kteří nenabízejí hotové odpovědi, ale slouží jako průvodci při přemýšlení žáků a studentů.
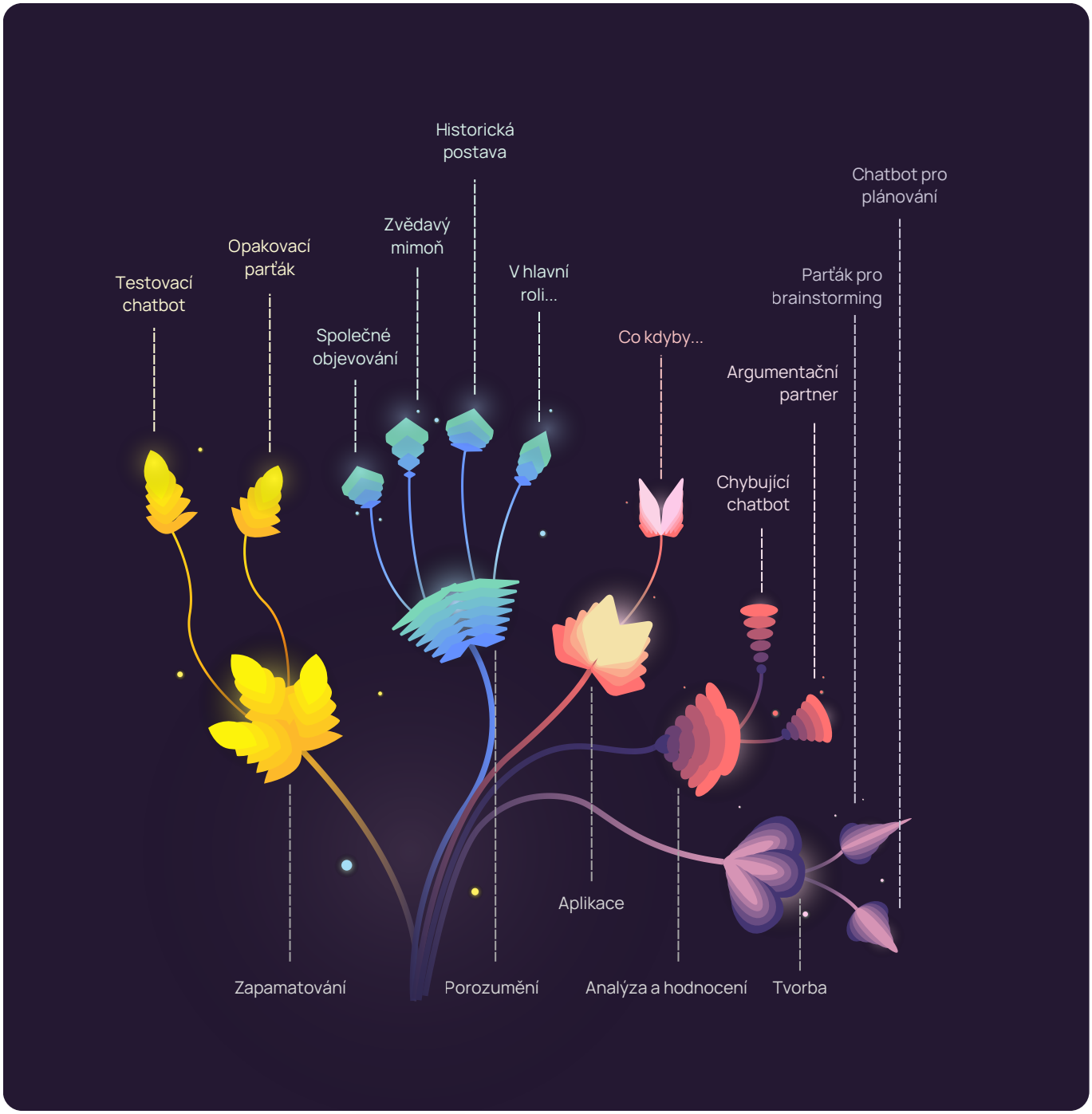
Pro přehlednost jsme je rozdělili do několika kategorií, které vycházejí z revidované Bloomovy taxonomie. V květinovém diagramu vidíte kognitivní úrovně (pojmenovány v dolní části obrázku), z nichž se větví konkrétní Tinyboti (horní část obrázku). Dělení pomáhá Tiny správně definovat vzdělávací cíle i kritéria hodnocení, na jejichž základě vám i žákům dáváme zpětnou vazbu na konverzace.
Popis jednotlivých typů Tinybotů a metodiky k nim naleznete zde: tiny.school/tinyboti